

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 28.3.2000 57. vuosikerta Numero 2 Sivu 2

Kristiina Kanerva
Siemenen on läpäistävä tarkka
syyni ennen virallista
varmentamista eli sertifointia.

Sertifioitu siemen alkaa käydä taas kaupaksi

RITVA VALLIVAARA-PASTO,
Kasvintuotannon tarkastuskeskus,
Siementarkastusosasto

Sertifioitu kylvösiemenen käy läpi pitkän tuotantoprosessin. Se on viljelystarkastettua, siinä ei ole hukkakaura ja siemenerän laatuominaisuudet on tutkittu siementarkastusosaston laboratoriossa. Lisäksi siemenen lajikeaitous tutkitaan siementarkastusosaston koeenkäällä. Kun erä on hyväksytty, sille painetaan vakuuslipukeet. Jokaisen sertifoidun siemenpakkaukseen

päällä tulee olla vakuuslipuke.

Siementuotanto oli huipussaan 1980-luvun lopussa, jolloin tarkastettu ala oli lähes 90 000 hehtaaria. Kylvösiemenen tuotantoalat laskivat rajusti 1990-luvun alussa ja kokonaisala saavutti pohjalukeman vuonna 1992, jolloin virallisesti tarkastettu tuotantoala oli vain 21 000 ha. Liittyminen Euroopan unioniin aiheutti viljelijöille epävarmuutta koko maataloustuotannon tulevaisuudesta. Tuotantopanosten hankinnoissa viljelijät olivat varovaisia ja kylvösiemeneksikin käytettiin omalla tilalla tuotettua siementä sertifoidun kylvösiemenen sijasta. Viisi jäsenyyssuotta Euroopan unionissa ovat kuitenkin osoittaneet maataloustuotantoa tarvittavan pohjoisessa Suomessakin. Viime vuosien aikana sertifoidun siemenen menekki on taas kasvanut ja se on näkynyt myös viljelystarkastetun siementuotantoalan kasvuna. Vuonna 1999 tarkastettiin yhteensä 42 800 ha, josta viljan osuus oli 31 800 ha. Kehitys on mennyt suotuisaan suuntaan. Tarkastetun siemenen käyttöaste on nykyään keskimäärin 28 %.

Poikkeustoimet tarpeen sadevuoden 1998 jälkeen

Viljan viljelystarkastettu ala on kasvanut ja vuonna 1998 se oli lähes 7 000 hehtaaria suurempi kuin edellisenä vuonna. Vuoden 1998 sateisen kasvukauden takia satomäärit ja sadon laatu jäivät heikoiksi, joten tarkastetun alan kasvu ei näkynyt tarkastetussa kilomäärässä. Lisäksi viime keväänä saatati Euroopan yhteisöltä poikkeuslupa tavallista huonommin itävän siemenen markkinoointiin kotimaassa ja

Iupa purkaa varmuusvarastosta kylvösiementä. Näiden toimenpiteiden turvin saatiin riittävästi kylvösiementä markkinoille. Vuoden 1998 heikot sadot ja sadon huono laatu aiheuttivat myös sen, että liikkeiden ja pakkaamoiden siemenvarastot tyhjenivät. Viime kasvukaudella jälleen siemenviljan satotasot jäivät paikoitellen heikoiksi, tosin sadon laatu on ollut hyvä. Oheisessa kuvassa on esitetty viljan viljelystarkastetun alan kehitys ja tarkastetut kilomäärität.

Siemenperunan kohdalla tilanne on hieman toisenlainen, koska perunanviljelijät joutuvat uusimaan kantasiemenen joka toinen vuosi saadakseen perunantuotannolleen tuen. Tarkastetun siemenperunan käyttöaste on noin 38 %. Nurmikasveilla tarkastamattoman kylvösiemenen markkinointi ja käyttö laskivat, kun sertifioidulle siementuotannolle alettiin maksaa tukea. Euroopan yhteisöön liittyminen toi mukanaan nurmikasveille kilopohjaisen tuen ja lisäksi tärkeimmille lajeille on maksettu kansallista hehtaaripohjaista tukea. Tarkastamattoman kylvösiemenen tuottaminen on käynyt kannattamattomaksi ja suurin osa tuottajista on siirtynyt tarkastetun siemenen tuotantoon. Timotein tuotantoalat ja tarkastetut kilot on esitetty oheisessa kuvassa.

Lisätietoja: Koetoiminta ja käytäntö 2/2000: 2
sähköposti ritva.vallivaara-pasto@mmm.fi
puhelin (02) 7605 6445.